

Rozum a cit

Rod Dashwoodových žil v Sussexu odedávna. Proto paní Dashwoodová těžce nesla, když po smrti manžela musela se svými třemi dcerami panství Norland opustit. Její manžel ho totiž odkázal synovi z prvního manželství a vzhledem k tomu, že mezi chotí pana Dashwooda mladšího a chotí pana Dashwooda staršího nevládly příznivé vztahy, musely se slečny Dashwoodovy s matkou odstěhovat.

Během pobytu v Sussexu a hledání nejpříjemnějších možností pro další přežití, seznámila se nejstarší slečna Dashwoodová, Elinor, s bratrem své švagrové, Edwardem Ferrarsem. Byl to pohledný mladík zcela se odlišující od své sestry Fanny. Brzy si získal srdce krásné Elinor, byli však nuceni se brzy rozloučit. Dashwoodovým totiž nabídl pomocnou ruku vzdálený příbuzný, sir John Middleton. Na svém panství Bartonu v hrabství Devonshir jim zanechal malý, ale útulný zahradní domek.

Dámy Dashwoodovy byly často zvány na oběd, jelikož pan Middleton s tchýní, paní Jenningsovou, jsou povahově velmi přátelští a nevydrží dlouho bez společnosti. Jejich pravým opakem je paní domu, lady Middletonová, kterou nadchne pouze chvála jejích rozmazlených dětí. Slečny se tu však seznámily i s mnohem příjemnějším člověkem, plukovníkem Brandonem. Sice se spolu s Mariannou staly terčem vtipkování vševědoucí paní Jenningsové, která jim už začla chystat svatbu, svůj pobyt zde si tím sestry ale nehodlaly zkazit.

Když se jednou Marianna vydala na procházku s mladší sestrou Margaret, silně se rozpršelo a při návratu domů Marianna upadla a vymkla si kotník. Naštěstí se nablízku objevil synovec majitelky sousedního panství, John Willoughby, který jí hned přispěchal na pomoc. Dívku odnesl domů a od té doby ji pravidelně navštěvoval pod záminkou, jak se mladé dáme daří. Marianna se do něj okamžitě zamilovala a byla si jistá, že k ní Willoughby chová stejné city.

Jednoho krásného dne byl plukovník Brandon nucen opustit Barton kvůli jisté záležitosti v Londýně. Vzhledem k tomu, že brzy na to panství opustil i Willoughby, stala se terčem opovážlivých poznámek paní Jenningsové Elinor. V té době na panství přijela sestřenice lady Middletonové, Nancy Steelová se svou sestrou Lucy. Té však nebyly peprné poznámky paní Jenningsové na Elinor a Edwarda po chuti, jelikož s ním byla už 4 roky tajně zasnoubena. Své tajemství schválně svěřila Elinor, která jen stěží zakryla rozpaky a smutek. Vypětím všech sil si udržela chladnou hlavu a Lucy v klidu vyslechla. O to víc pak prožívala trápení své sestry Marianny, která velmi těžce nesla, že ji Willoughby musel tak náhle opustit.

Aby se dívky trochu rozptýlily, donutila je paní Jenningsová přijmout pozvání do Londýna. Jen co se v Londýně zabydlely, poslala Marianna Willoughbymu dopis v naději, že ji co nejdříve navštíví. Velmi ji zklamalo, že jí neodpověděl ani na druhý

dopis, nehodlala se však vzdát a přijala pozvání na ples, kde, jak doufala, se se svým vyvoleným konečně setká.

Skutečně na něj na plese narazila, jeho odtažitě chování a chlad, s jakým k ní přistoupil, ji však zcela zdrtily. Nebýt duchaplné Elinor, téměř jistě by se na místě zhroutila. Celé dva týdny pak zdrcená Willoughbyho chováním nevycházela z domu. Jen se litovala a přemýšlela, kde se stala chyba. Odhodlala se napsat ještě jeden dopis, odpověď na něj byla však tak chladná, že přestala věřit v jakékoli přijatelné vysvětlení a propadla zoufalství.

Mezitím Elinor navštívil plukovník Brandon, který se do Marianny tajně zamiloval, aby jí sdělil nepříjemnou pravdu týkající se Willoughbyho. Ten před nedávnem opustil Brandonovu těhotnou chráněnkou Elizu a nyní se zasnoubil s bohatou slečnou Greyovou. Eliza byla dcera ženy, kterou kdysi Brandon velice miloval a jejíž život zničil svazek s jeho bratrem. Když umírala, slíbil jí, že se o její malou dceru Elizu postará.

Když Elinor vše vyslechla, neskryvala pobouření, které způsobilo Willoughbyho chování a o to víc jí bylo líto sestry.

V té době také prožívala vlastní zklamání, když musela neustále poslouchat Lucyiny plány do budoucna. Její sebejistota Elinor drásala srdce, přesto jí Lucy nakonec bylo trochu líto, když zjistila, že Edwardova matka chystá synovi svatbu s bohatou slečnou Mortonovou.

Když Marianna zjistila, že zklamání v lásce neprožívá sama, uvědomila si, jak sobecky se vůči sestře chovala. Aby jí alespoň trochu ulehčila trápení, rozhodla se znovu vrátit do společnosti a trochu se odreagovat. Z hloubi duše pohrdala Lucy, tudíž ji o to víc potěšilo, když zjistila, že její zasnoubení s Edwardem prasklo a paní Ferrarová s Fanny propadly hysterii.

Když v Londýně prodlévaly třetím měsícem, bylo rozhodnuto, že se co nevidět vrátí domů. Cestou se však ještě zdržely na panství druhé dcery paní Jenningsové, Charlotty Palmerové, která před nedávnem přivedla na svět své prvorozené dítě.

Po příjezdu se šla Marianna projít, strhla se však bouřka a už tak zesláblý organismus nápor dalších nepříznivých podmínek nevydržel a Marianna se těžce rozstonala. Nakažlivá nemoc donutila panstvo odjet, zůstala pouze paní Jenningsová s Elinor, zatímco plukovník Brandon vyrazil za paní Dashwoodovou.

Když se Willoughby dozvěděl, že Marianna těžce onemocněla, vydal se do Clevelandu, aby vysvětlil a částečně ospravedlnil své chování. Mariannu stále miloval, když se však jeho teta dozvěděla o případu s Elizou, vydělila jej. Musel se tedy oženit s dámou z vyšší vrstvy, aby měl z čeho žít. Elinor jeho proslov vyslechla s nechutí, nakonec mu ale slíbila, že ho před Mariannou částečně očistí.

Té se v té době už vedlo mnohem lépe a její stav zlepšila i přítomnost matky, která právě dorazila. Zanedlouho už seděly v povozu na cestě domů, kam se obě sestry moc těšily.

Marianna se pomalu uzdravovala, a když se jednoho dne odvážila vyjít s Elinor na procházku, ta uznala, že je čas sestře trochu vysvětlit Willoughbyho počínání.

Marianna byla ráda, že ji Willoughby nevyužil, jak si původně myslela, a že ji přeci jen miloval. Nakonec obě dospěly k závěru, že jeho budoucnost po boku ženy, která jej nemiluje, mu je dostatečnou odplatou.

Když se Dashwoodovi opět zabydleli ve svém krásném domě a život se vrátil do starých kolejí, sluha, který se vrátil z města, vzkázal srdečné pozdravy od paní Steelové/Ferrarsové. Elinor byla zdrcena. Teď poznala, jaký je rozdíl mezi nevítanou událostí, která hrozí a již rozum očekává a dovršenou skutečností.

Uplynulo několik dní, když se u Dashwoodových objevil Edward. Všichni tušili, že se přišel rozloučit, on však přišel využít té krásné ojedinělé příležitosti, aby Elinor vyjádřil své city. Když po nedorozumění, které nastalo, všichni přítomní zjistili, že se Lucy nakonec provdala za Edwardova mladšího bratra Roberta, Elinor nemohla zapřít překvapení, úlevu a lásku, kterou stále k Edwardovi cítila.

Za pár týdnů se z Elinor Dashwoodové stala paní Ferrarsová a díky skvělým dohazovacím schopnostem paní Jenningsové jen pár měsíců poté z Marianny paní Brandonová a z obou novomanželek tedy blízké sousedky.

Tak se ze dvou povahově zcela odlišných sester staly vyzrálé ženy, které v životě leccos zakusily, které si navzájem v nejhorším pomohly, a na které na konci té trnité cesty čekala věrná láska dvou oddaných mužů.

Hlavní postavy: paní Dashwoodová – hodná, chápavá, citlivá, matka E + M + M, Elinor – zdrženlivá, rozumná, nejstarší ze sester, maluje, Marianna – impulzivní, citlivá, hraje a zpívá a Margaret Dashwoodovy, John a Fanny Dashwoodovi, sir John Middleton, paní Jenningsová, plukovník Christopher Brandon, Edward Ferrars, Lucy Steelová, John Willoughby

Názor: Po přečtení knihy Rozum a cit asi trochu změním uspořádání svých knížek podle oblíbenosti a na první příčku dosadím právě toto dílo. Příběh, který zde autorka popisuje, mne velmi zaujal a neméně i styl, jakým je nám dílo předloženo. Musím ocenit autorčin nadhled, dokonale vykreslené charaktery postav a pro mne v dobré knížce vždy nepostradatelný vtip a trochu ironie. Když se vrátím k charakterům jednotlivých postav, jejich rozmanitost je vítaným zpestřením. V podstatě tu není žádný extrémně špatný a extrémně dobrý hrdina, takže si každý může oblíbit jakoukoli postavu podle libosti, aniž by jej za to někdo odsoudil. Sama za sebe musím říct, že mi nejvíce imponovala Elinor, mladá vzdělaná žena, která nebyla bezcitná, ale komu a jak své emoce projeví si velmi dobře hlídala a raději působila druhým radost, než toužila po litování všech zúčastněných i nezúčastněných a v jejíž chování jsem se kolikrát sama vzhlížela. Když se vrátím k obsahu knihy, zápletky mne velmi zaujaly, i když v množství postav, které se tu objevovaly a zase zanikaly jsem se někdy ztrácela, občasné zaváhání, zda osobu, o které se zrovna autorka zmiňuje mám nyní na mysli i já, však vyvážily vtipné momenty, které se v knížce v nemalém množství objevovaly, a které příběh trochu zrealističtily.

- **žánr:** román
- **druh:** epika
- **časoprostor:** Sussex
- **er-forma,** chronologicky
- **jazykové prostředky:** nenáročnost, spisovnost, dialogy, hovorovost, ironie
- **kontext autorovy tvorby:** 1811, Emma, Anna Eliot
- **kontext světové literatury:** romantismus,